

**„Jak bum, cyk, cyk – poznajemy dawną Warszawę”-
program edukacji kulturalnej dla dzieci z Przedszkola nr 215
w Warszawie w ramach projektu
Warszawski Program Edukacji Kulturalnej**



**Opracowała:
M. Małaczewska
J. Kijoch
K. Szostek**

09.2020, Warszawa

1. Podstawy prawne:

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz.2572).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012r. Nr 977).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku szkolnego podręczników (Dz. U. z 2012r. Nr 752).
- Program Rozwoju Edukacji w Warszawie w latach 2013-2020.
- Miasto kultury i obywateli. Program rozwoju kultury w Warszawie do roku 2020.
- Statut przedszkola.
- Program wychowawczy i profilaktyczny przedszkola.

2. Diagnoza:

Rozwój edukacji kulturalnej jest jednym z priorytetowych zadań stawianych przed warszawską oświatą w Programie Rozwoju Edukacji w Warszawie w latach 2013-2020, przyjętego do realizacji Uchwałą Rady m.st. Warszawy z dnia 29 sierpnia 2013 r. Zmiana jakościowa w tym obszarze edukacji będzie wprowadzana poprzez realizację Warszawskiego Programu Edukacji Kulturalnej (WPEK). Jednym z zadań wynikających z WPEK jest tworzenie Szkolnych Programów Edukacji Kulturalnej (SzPEK). SzPEK ma podnieść jakość pracy przedszkola i skorelować działania podejmowane w tym zakresie przez poszczególnych nauczycieli, może się przyczynić do integracji środowisk przedszkola i jej partnerów w budowaniu kompetencji kulturowych dzieci oraz pomoże określić tożsamość wynikającą również z tradycji przedszkola.

W dobie pędu za nowoczesnością, zachłystywaniem się dzieci i młodzieży życiem i kulturą zachodnią, obserwujemy oddalanie się od źródeł polskości. Jest to zjawisko bardzo niepokojące, gdyż nie wolno zapominać o naszych „korzeniach”, dorobku kulturowym, tradycjach, folklorze szczególnie miasta którego jesteśmy mieszkańcami. Środkiem zaradczym do ocalenia od zapomnienia wiekowego dorobku społeczeństwa Warszawy może być celowe zapoznawanie przedszkolaków z jej historią, tradycjami, językiem i folklorem. By ocalić od zapomnienia tradycje naszej stolicy, postanowiliśmy wprowadzić w przedszkolu program „Jak, bum, cyk, cyk – poznajemy dawną Warszawę”. Myślimy, że realizacja programu zaszczerpi w dzieciach ciekawość, chęć ich poznawania, a tym samym wzbudzi miłość i przywiązanie do miejsca, w którym mieszkają.

3. Cele:

Cele ogólne programu:

- upowszechnienie edukacji kulturalnej,
- kształtowanie nawyku korzystania z dóbr kultury,
- zwiększenie roli kultury w procesie edukacji i przygotowania dzieci do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym,
- kształtowanie wartości moralnych i obywatelskich oraz wielokulturowych,
- umożliwienie rozwoju własnych uzdolnień i zainteresowań,
- kształtowanie więzi z krajem ojczystym i świadomości obywatelskiej; wzmocnienie tożsamości warszawskiej,
- usystematyzowanie współpracy placówki z organizacjami i instytucjami kultury w dziedzinie edukacji kulturalnej dzieci,
- zaangażowanie rodziców w realizację programu edukacji kulturalnej.

Cele szczegółowe programu:

- nabywanie wiedzy dotyczącej przeszłości miasta, poznanie znaczących postaci, zabytków, miejsc pamięci i kultury,
- zaznajomienie z lokalnym symbolem – herb miasta i dzielnicy Bemowa,
- rozbudzanie zainteresowania gwarą warszawską,
- poznanie wybranych zakładów i instytucji działających na naszym terenie naszej stolicy,
- utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania się w miejscach publicznych,
- poznawanie i kultywowanie tradycji lokalnych związanych ze świętami religijnymi, narodowymi i lokalnymi,
- kształtowanie poczucia przynależności do własnego miasta,
- kształtowanie umiejętności dostrzegania piękna i oryginalności naszej stolicy,
- wzbogacanie wiadomości poprzez oglądanie tematycznych wystaw organizowanych dla dzieci, w przedszkolu (kąci regionalne) przez muzea i lokalne ośrodki kultury,
- kształtowanie przywiązania do ojczystego folkloru poprzez słuchanie gwary i poznanie „baśniowej” przeszłości Warszawy,
- kształtowanie szacunku wobec dorobku przeszłych pokoleń oraz podtrzymywania tradycji i zwyczajów dla następných pokoleń,
- tworzenie warunków do wyrażania za pomocą różnych technik plastycznych własnych spostrzeżeń, wrażeń i doznań estetycznych,
- rozwijanie wyobraźni oraz ekspresji artystycznej w różnych dziedzinach i dyscyplinach kultury – teatr, muzyka, plastyka, taniec.

4. Główne zadania:

Miesiąc, rok	Formy realizacji	Odpowiedzialni
Wrzesień 2020	<ul style="list-style-type: none">• Zorganizowanie zajęć tematycznych wynikających z Rocznego Planu Rozwoju Przedszkola – „Warszawa nasza stolica” – zajęcia wprowadzające w tematykę programu „Jak bum, cyk, cyk”- poznajemy dawną Warszawę. Poszukiwanie odpowiedzi na pytanie „Skąd pochodzi nazwa naszego miasta?”, zapoznanie z legendą „O Warsie i Sawie”. Poznanie historii założenia stolicy w Warszawie. Zapoznanie dzieci z mniej znanymi legendami Warszawy: „Kiedy jeden włos może zmienić serce złodzieja”, „Jak nadwiślański lis gościł w mazowieckim zamku”, „Pustelnia trzech krzyży”, „Legenda o kamiennym niedźwiedziu”. Zabawy dramowe oraz plastyczno-techniczne. Nauka wierszy piosenek o Warszawie.• Konkurs plastyczny dla dzieci i rodziców „Najpiękniejsze zabytki naszej Warszawy”.	Wszystkie nauczycielki M. Hypka M. Małaczewska

<p>Październik 2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kontynuacja współpracy z Muzeum Niepodległości. Udział w warsztatach prowadzonych przez Ewę Andrzejewską, która zaprezentuje dzieciom piosenki dawnej Warszawy. • „Przystanek Warszawa”. Przeprowadzenie zajęć przybliżających historię oraz rolę tramwajów i autobusów w życiu mieszkańców dawnej Warszawy. • „Mamy fiksum-dyrdum na punkcie warszawskich powiedzonek” - tworzenie słowników gwary warszawskiej. Wykorzystanie książki „Mała książka o gwarze warszawskiej” Marii Bulikowskiej. Twórcy stosujący gwarę warszawską np. H. Bielicka, S. Grzesiuk. • Prowadzenie tablicy ciekawych wydarzeń kulturalnych w Warszawie „ Co, gdzie, kiedy?” w holu przedszkola lub na stronie internetowej, podzielonej na działy tematyczne: nowości wydawnicze, kino i teatr, muzyka, wystawy i inne wydarzenia. • „Warszawskie ulice odkrywają tajemnice”- organizacja zajęć z dziećmi. 	<p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>M. Małaczewska</p> <p>Nauczycielki z grup starszych</p> <p>B. Pietrzak</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p>
<p>Listopad 2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie zajęć tematycznych wynikających z Roczego Planu Rozwoju Przedszkola „Niepodległość”. Wprowadzenie w tematykę dotyczącą Święta Niepodległości, zapoznanie i utrwalenie symboli narodowych. • Zorganizowanie zajęć tematycznych – „Warszawa dawniej” – zajęcia przedstawiające zabytki, miejsca historyczne związane z naszym miastem. • Udział dzieci w spotkaniu z żołnierzami. Zapoznanie z dawnym i współczesnym umundurowaniem żołnierzy. 	<p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Nauczycielki grup II, III, IV</p> <p>J. Kijoch M. Małaczewska</p>
<p>Grudzień 2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> • „Kim był migdałowy król? Kiedy pasterkę odprawiano wczesnym rankiem”? – zapoznanie dzieci z dawnymi zwyczajami obchodzenia Świąt Bożonarodzeniowych w dawnej Warszawie. 	<p>Nauczycielki grup II, III, IV,</p>
<p>Styczeń 2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> • „17 stycznia, w piękną rocznicę tego dnia sztandary powiewają”- przeprowadzenie zajęć dotyczących 75 rocznicy wyzwolenia Warszawy. 	<p>Nauczycielki grup II, III, IV, V</p>
<p>Luty 2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> • „Gdzie się podziały kapele podwórkowe”? – słuchanie nagrań z płyt CD. • Zapoznanie dzieci z charakterystycznym instrumentarium kapel przedwojennych, w którym kluczową rolę odgrywała bandzola. 	<p>Nauczycielki grup II, III, IV, V</p> <p>M. Hypka</p>
<p>Marzec 2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia przybliżające dzieciom temat „W co bawili się nasi rodzice oraz dziadkowie i babcie? Co robili, nie tylko na podwórkach, ale też na Plaży Kozłowskiego, w Parku Praskim, w Parku Skaryszewskim, czy w legenadnym Lunaparku? A gdzie my dzisiaj lubimy spędzać czas, bawić się, zwiedzać”? • „Karuzela, karuzela” - zabawy starej Warszawy – udział dzieci w koncercie. • Spotkanie z Warszawskim Kataryniarzem. • Nauka tańca „Polka warszawska”. 	<p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Facon M. Małaczewska</p> <p>M. Hypka</p>

<p>Kwiecień 2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie zajęć tematycznych wynikających z programu „Warszawski folklor” – zajęcia obrazujące najważniejsze miejsca naszej stolicy połączone z poznawaniem warszawskiego folkloru. • Dawne zwyczaje wielkanocne w Warszawie. • „Pyzy, gorące pyzy” -warsztaty kulinarne, zapoznanie z tradycyjnymi potrawami naszej stolicy. • Gra miejska na terenie Starego Miasta dla Przedszkolaków (5 oraz 6-letnich) zorganizowanych przez Towarzystwo Przyjaciół Warszawy. 	<p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>J. Kijoch</p> <p>Nauczycielki grup IV i V</p>
<p>Maj 2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zorganizowanie festiwalu artystycznego dla bemowskich przedszkoli „Piosenki dawnej Warszawy”. • Konkurs fotograficzny dla rodziców i dzieci „Piękno dawnej Warszawy”. • Wycieczka do Muzeum Warszawy lub na Starówkę z przewodnikiem PTTK. 	<p>M. Hypka J. Kijoch B. Pietrzak K. Szostek</p> <p>K. Szostek</p> <p>Nauczycielki dzieci z grup starszych</p>
<p>Czerwiec 2021</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Występ rodziców w przedstawieniu dla dzieci z okazji „Dnia Dziecka” – prezentacja jednej z warszawskich legend. • Zorganizowanie pikniku dla rodziców i dzieci „Warszawa da się lubić”. • Przygotowanie występu dzieci sześciolletnich na zakończenie roku „Wszyscy kochamy naszą stolicę”. • Podsumowanie zajęć tematycznych wynikających z wprowadzonego programu. 	<p>E. Siek</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p> <p>Nauczycielki grupy V</p> <p>Wszystkie nauczycielki</p>

5. Odbiorcy projektu:

Odbiorcami Przedszkolnego Programu Edukacji Kulturalnej „Jak bum, cyk, cyk – poznajemy dawną Warszawę” w Przedszkolu są dzieci w wieku od 3 - 6 lat oraz rodziny naszych wychowanków.

6. Realizatorzy:

Osobami odpowiedzialnymi za realizację Programu Edukacji Kulturalnej są nauczyciele z poszczególnych grup wiekowych i Pani Dyrektor z Przedszkola nr 215.

7. Spodziewane efekty programu:

- Aktywny udział rodziców i dzieci w życiu kulturalnym stolicy.
- Systemowa współpraca przedszkola z organizacjami i instytucjami kultury w dziedzinie edukacji kulturalnej dzieci.
- Zwiększona aktywność artystyczna i społeczna dzieci Przedszkola 215.
- Zwiększenie i zróżnicowanie ofert w obszarze edukacji kulturalnej.
- Podniesienie jakości programów edukacji kulturalnej i popularyzacja dobrych praktyk w tej dziedzinie.

- Skuteczny system gromadzenia i upowszechniania informacji o realizowanych zadaniach programu edukacji kulturalnej – tablica w holu i strona internetowa o wydarzeniach kulturalnych; bieżące informowanie nauczycieli o dostępnej ofercie wydarzeń kulturalnych.
- Popularyzacja osiągnięć dzieci w środowisku przez konkursy, koncerty, spektakle, wystawy itd.
- Systematyczna współpraca przedszkola z podmiotami środowiska lokalnego typu domy kultury, biblioteki publiczne, kina, teatry itp.

8. Ewaluacja.

Działania placówki związane z realizacją Programu Edukacji Kulturalnej „Jak bum, cyk, cyk – poznamy dawną Warszawę” będą na bieżąco monitorowane. Poziom osiągniętych przez dzieci umiejętności badany będzie przez nauczycielki poszczególnej grup, poprzez bieżące obserwacje w czasie zajęć, wycieczek, zabaw, analizę wytworów dziecięcych (rysunki, karty pracy dostosowane do wieku i możliwości dzieci).

Do przeprowadzenia ewaluacji posłuży również:

- udział dzieci w konkursach z edukacji kulturalnej,
- osiągnięcia wychowanków,
- zapis w dokumentacji przedszkola (dzienniki zajęć, karty wycieczek, ciekawe scenariusze zajęć, zajęcia koleżeńskie).
- informacje na stronie internetowej przedszkola,
- publikacje.

Ewaluacja służyć będzie ocenie efektywności podjętych działań, zaś wnioski wynikające z jej przeprowadzenia mogą zostać wykorzystane w planowaniu pracy na przyszły rok.

9. Podmioty współpracujące:

- Biblioteka Publiczna NR 113 .
- Szkoła Podstawowa NR 316 i 350.
- Instytucje Użyteczności Publicznej w najbliższej okolicy.
- Muzeum Narodowe.
- Muzeum Warszawy.
- Muzeum Niepodległości.
- Muzeum Warszawskiej Pragi.
- Muzeum Etnograficzne.
- URZĄD M.ST. WARSZAWY Dzielnicą Bemowo Wydział Kultury.
- Bemowskie Centrum Kultury ART. BEM.
- Współpraca z animatorami kultury – teatryki, koncerty.
- Współpraca z rodzicami.
- Dom Kombatanta przy ul. Sterniczej.
- Stowarzyszenie Pracownia Etnograficzna im. W. Dynowskiego.

10. Finansowanie.

Program „Jak bum, cyk, cyk – poznamy dawną Warszawę” finansowany jest ze środków własnych Przedszkola nr 215 oraz z funduszy Rady Rodziców.